CZĘŚĆ XV. № 31. ROK 8. (1837.)

TYGODNIK PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we Wtorki i Piątki. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, lub do xięgarni Gräfe; w Warszawie, w drukarni Zawadzkiego i Węckiego i w Biurze informacyjnem; w Wilnie, w xięgarni Zawadzkiego; nadto we wszystkich Pocztowych w kraju urzędach.

Cena *Roczna:* w Rossyi, s pocztą, a w stolicy, z noszeniem do mieszkań, 50 r. ass. *Półroczna*, 25 r. ass. Bez poczty, dla odbierających w xięgarni Gräfe, *Roczna*, 45 r. ass. *Półroczna*, 25 r. ass. Dla Królestwa Polskiego *Roczna*, 55 r. ass. *Półroczna*, 28 r. ass.

Piątek 23 Kwietnia. / 5 Maja.

Wiadomości krajowe.

Petersburg 22 Kwietnia. / 4 Maja.

W wielki Czwartek, 15 b. m. o godzinie 9 rano, w Cerkwi własnego J. C. Mości pałacu, przyjmowali Najśw. Sakrament NN. Państwo Oboje i JJ. CC. WW. W. Xiążę Następca Cesarzewicz, W. Xiężna Helena, WW. Xiążęta Konstantyn, Mikołaj i Michał Mikołajewicze i WW. Xiężniczki Marya, Olga i Alexandra Mikołajówny, i Marya, Elżbieta i Katarzyna Michałówny. Mszą Św. celebrował spowiednik J. C. Mości, Protopresbyter *Muzowski*, z assystencyą.

W święto Zmartwychwstania Pańskiego, 18 b. m., NN. Cesarstwo Ichmość Oboje i JJ. CC. WW. Następca-Cesarzewicz i W. Xiężna Helena byli na jutrzni w Wielkiej Cerkwi Zimowego Pałacu, poczém NN. Państwo raczyli przyjmować powinszowania Członków Rady Państwa, Ministrów, Senatorów, Jenerałów i oficerów wszelkiego stopnia wojsk w Petersburgu znajdujących się, urzędników Dworu i innych znakomitych osób. Wkrótce potém odprawioną była Msza św. w tejże wielkiej Cerkwi.

Po południu, o godz. 5, NN. Państwo, JJ. CC. WW. Następca, W. Xiężna Helena i WW. Xiężniczki Olga Mikołajowna i Marya Michałowna, byli w wielkiej Cerkwi na wieczorném nabożeństwie, po którem Cesarzowa Jmć przyjmowała powinszowania Dam.

—Przez roskaz dzienny Cesarski, z d. 18 b. m., mianowani zostali Jenerał-porucznikami, Jenerał-majorowie: Sprawujący obow. Wejennego Gubernatora miasta Wołogdy i Wołogodzkiego Cywilnego Gubernatora, liczący się w wojsku Jenerał-major *Bołogowskoj*, z zatwierdzeniem na tym urzędzie; Dowodzący 5 dyw. pieszą *Baturin*, z zatwierdzeniem Dowodzcą tejże dywizyi; Naczelnik 17 dyw. pieszej *Hurko 2*, z zachow. dot. obow.; Dowodzący 3 lekką dyw. jazdy baron *Offenberg 2*, z zatwierdzeniem jej Dowodzcą; Naczelnik okręgów żołnierzy-rolników gubernij Nowgorodskiej, Witebskiej i Mohylewskiej von *Friken;* Naczelnik artylleryjskiej dywizyi 1 korpusu piechoty *Perren 2* i Naczelnik 2 dyw. ułanów baron *Korf 1*, wszyscy trzej ostatni z zachow. dotychczasowych obowiązków. *(d. c. p.)*

Ukazy Cesarskie *do Rządzącego Senatu.*

23 Marca. «Artykułem 18 Ustawy Rady Państwa (Układu Praw tom I,) przy każdym tejże Rady Departamencie «mianowany został Sekretarz Stanu s Pomocnikami.»

«Wraz z włączeniem przez Ukaz Nasz z d. 20 Marca b. r. Departamentu interessów Królestwa Polskiego do ogólnego składu innych Departamentów Rady Państwa, roskazujemy, iżby obowiązki Sekretarza Stanu w tymże Departamencie sprawował Rzeczywisty Radzca Stanu *Hoffmann*».

— *26 tegoż m.* Wołyński gubernijalny Prokuror, Radzca Stanu Bazyli *Kamieński*, otrzymuje, na własną prośbę, uwolnienie od służby, z rangą Rzeczywistego Radzcy Stanu.

—«Rada Stanu, w Departamencie Spraw Cywilnych i Duchownych, rozważywszy przedstawienie Ogólnego Zgromadzenia Rządzącego Senatu trzech pierwszych Departamentów o uznaniu dla Jenerała jazdy służby Ros-

«syjskiej Jenerał-adjutanta Wincentego *Krasińskiego* godno«ści Hrabiowskiej, nadanej mu dziedzicznie w 1811 roku, «w czasie zostawania jego w służbie francuskiej, *dała zdanie:* zgodnie ze zdaniem Rządzącego Sanatu, Jenerała jazdy «Wincentego *Krasińskiego*, z jego potomstwem, uznać za «hrabię.» (N. Cesarz Jmć raczył zatwierdzić takowe zdanie Rady Państwa w d. 17 Marca b. r.)

Ukazy Rządzącego Senatu, 1 Departamentu.

1) *2 b. m.* O pocztowych pieniądzach dla oficerów wewnętrznej kwarantannowej straży.

2) *3 tegoż m.* O dozwoleniu P. Ministrowi Spraw Wewnętrznych, iżby na fabryki, manufaktury i inne podobne zakłady mianował lekarzy, s prawami, służbie Państwa właściwemi.

3) *5 tegoż m.* O uwolnieniu od poszliny za świadectwa 3go rzędu włościan i innych podatkom uległych ludzi, wyrabiających we wsiach cegłę na własną domową potrzebę.

4) *tegoż dnia.* O zniesieniu prawa, które pozwalało pożyczającym w Urzędach Powszechnej Opieki pieniądze wyłączać z zastawianej wsi kilku włościan.

5) *8 tegoż m.* O urzędach i władzach wydziału Tymczasowej Rady, Zarządzającej Departamentem Dóbr Skarbowych, które, pod względem przyjmowania, młodych ludzi do służby, porównane zostają z urzędami i władzami gubernijalnemi. (Szczegóły tego Ukazu będą umieszczone w następnym numerze.)

6) *9 tegoż m.* O rozszerzeniu obrębu czynności Anfilatowskiego banku i innych prywatnych tego rodzaju zakładów kredytowych.

7) *12 tegoż m.* O pozwoleniu zdawania na opiekę krewnym lub obcym dobroczynnym osobom, kalekich wojskowych i kantonistów, znajdujących się po zakładach Powszechnej Opieki.

8) *tegoż dnia.* O włączeniu Departamentu Rady Stanu na interesa Polskie, do ogólnego składu tejże Rady.

9) *tegoż dnia.* O stosunkach Sądów handlowych Odesskiego i Taganrogskiego s tamecznemi i urzędami Powszechnej Opieki.

10) *tegoż dnia.* (Z ogóln. Zgr. trzech pierwszych Dep.) O karach za utratę soli z magazynów Rządowych.

— Rada Uniwersytetu Św. Włodzimierza, z upoważnienia swej zwierzchności, niniejszem ogłasza, że zostaje wakującą posada lektora języka włoskiego w tym Uniwersytecie i że na nię otwarty został konkurs. Życzący zająć takową posadę powinni przedstawić do Rady wypracowaną przez się rosprawę w języku włoskim, w której autor ma: 1) wyłożyć stopniowe kształcenie się włoskiego języka, przejście do niego od łaciny, o ile to z historycznych źródeł i pomników, do wybadania jest podobnem. — 2) Oznaczyć epokę, od której zaczęło się istnienie literatury włoskiej i w której język ten stał się xiążkowym. — 3) Wyłożyć charaktery płodów literackich znakomitszych pisarzy włoskich, jako to: Petrarki, Danta, Tassa, Aryosta, oznaczając przytem wpływ ich na ukształcenie języka. — 4) Zwrócić uwagę na dzisiejszy stan literatury włoskiej. Rozprawa ma być przesłaną Radzie Uniwersytetu nie poźniej, jak po 1 Października 1837 roku.

Imie i miejsce pobytu autora powinny być wyrażone w zapieczętowanej kopercie, noszącej to samo godło, jakie będzie na rozprawie. Lektor Uniwersytetu liczy się w 10 klassie służby Państwa i pobiera rocznie 1,700 rub. gaży i 300 rubli na mieszkanie.

— Przybyli do tutejszej stolicy 11 b. m. z Warszawy, Głównodowodzący czynną armiją, Jenerał-feldmarszałek xiążę Warszawski, hrabia *Paskiewicz-Erywański;* s Taurogień, Dyrektor Departamentu Rządowych lekarskich zaopatrzeń, Rzecz. R. St. *Dmitrijew;* 19 b. m. s Paryża, Członek Rady Państwa, Rzecz. Tajny Radzca xiążę *Drucki-Lubecki.*

Wiadomości zagraniczne.

Londyn 20 Kwietnia. Ostatnimi dniami rozszerzyły się tu były wieści o bliskości nowej zmiany ministerstwa. Powodem do nich były niektóre wyrażenia mowy P. Roberta Peel, mianej 11 b. m. w izbie niższej, środ rospraw w przedmiocie bilu o kościele w Irlandyi. Teraz wszakże sądzą iż wieści te nie miały żadnej zasady.

— Celem przybyłego do Anglii poselstwa Królowy Madagaskaru jest zapobieżenie utrudnieniu się stosunków handlowych pomiędzy Angliią a Madagaskarem, s powodu zniesienia przez Królowę Madagaskaru religii katolickiej. Kiedy poselstwo znajdowało się w Windsor, członkowie jego, po posłuchaniu u Króla, przedstawieni też byli Królowej Jmci, która rozmawiała z nimi za pomocą tłmacza. Dowiedziawszy się iż Królowa Madagaskaru, Banavalo Maniaca, wiedząc iż znaczna liczba rodowitych jej poddanych przeszła na wiarę katolicką, pomimo to wiarę katolicką zniosła, Jej Kr. Mość rzekła: «Powiedźcie odemnie Królowéj Madagaskaru, iż nie może uczynić dla kraju swego większego dobrodziejstwa, nad przywrócenie religii katolickiej.»

— Margrabia Waterford, wsławiony nietylko w Londynie ale nawet w Nowym-Yorku ze swawoli i hałasu na ulicach, odznaczył się ostatnimi dniami, w towarzystwie kilku innych lekkomyślnych ludzi, przez nowe nadużycia w Melton-Mowbray. W towarzystwie 10 innych młodych panów, w liczbie których znajdował się i P. Villiers, z rodziny xiążąt Buckingham, margrabia Waterford zaczął się bawić straszeniem strożów nocnych, wybiciem okien i drzwi komory celnej w Grantham, poodrywaniem w całem mieście młotków odedrzwi, i zasmarowaniem wszystkich drzwi czerwoną farbą i rozmaitemi nieprzyzwoitémi obrazami. Ale kiedy nakoniec zaczęli, dla zabawy, ciskać przez okna kamieniami na mieszkańców, policya, wezwana na

pomoc, położyła tamę ich wyuzdanej swawoli. Na przyszłych sądach, P. Waterford, s P. Villiers s trzecim jeszcze stawieni być mają, jako oskarzeni o nocne besprawia i wrzawę.

— W Sidney znajduje się teraz jeden właściciel gruntowy, który, niegdyś jako zbrodniarz do tego kraju na osadę zesłany, posiada teraz 40,000 f. sterl. dochodu, (1,175,000 r. ass.)

— Ostatnie wiadomości z Nowego Yorku dochodzą 17 Marca. Jenerał Jackson przesłał kongressowi pożegnalne poselstwo i wyjechał do dóbr swoich w Tennesee, gdzie w domowém zaciszu chce resztę życia spędzić. Nowy prezydent, P. Van Buren, wszedł już w urzędowanie i przesłał kongressowi zwykły adress inauguracyjny, datowany 4 Marca, w którym wykłada zasady, jakich w zarządzie kraju trzymać się zamierza.

Paryż 20 Kwietnia. Po długiem wahaniu się gabinet uległ nakoniec nowej zmianie. Monitor ogłasza cztery postanowienia Królewskie, datowane 15 b. m., któremi mianowani zostają nowi ministrowie, na miejsce PP. Guizot, Persil, Duchâtel i Gasparin. Nadewszystko uderzającą jest okoliczność, iż kiedy dawniej postanowienia mianujące nowych ministrów, zawierały się zwykle w tych słowach: «P. NN mianowany zostaje ministrem, na miejsce P. NN, którego prośba o dymissyą została przyjętą,» w postanowieniach z d. 15 b. m. ostatnich tych słów niedostaje, s czego domyślać się wypada iż wspomnieni ministrowie uwolnieni zostali nie na własne żądanie, lecz z woli Królewskiej. Skutkiem tej zmiany gabinet terazniejszy składają osoby następujące:

Hrabia Molé, Prezydent ministerstwa, minister spraw zagranicznych.

Hrabia de Montalivet, minister spraw wewnętrznych.

P. Lacave-Laplagne, minister skarbu.

P. de Salvandy, minister oświecenia.

P. Barthe, strażnik W. pieczęci, minister sprawiedliwości i wyznań.

P. Martin (du Nord) minister handlu.

P. de Rosamel, minister marynarki.

P. de Bérnard, minister wojny.

Pierwszy zatem i trzej ostatni, zachowali dotychczasowe swoje wydziały.

— Postanowieniem Królewskim z d. 14 b. m. marszałek Lobau nanowo mianowany został naczelnym dowódzcą gwardyi narodowej departamentu Sekwany.

— Ostatnie posiedzenia izby deputowanych, s powodu oczekiwanej zmiany gabinetu, nie przedstawiały żadnego szczególnego interesu. — 15go zajmowano się szczególniej słuchaniem raportu s prośb. W liczbie tych ostatnich znajdowała się prośba paryskiego architekty Legrand, o przeniesienie zwłok Woltera i Rousseau s Pantheonu na cmentarz Père Lachaise, i złożenia ich obok grobowców Molijera i Lafontena. Sprawozdawca oświadczył, iż, zdaniem jest komissyi, że, kiedy Pantheon przywrócony został pierwiastkowemu swojemu przeznaczeniu, na groby ludzi wsławionych, dla tego też i zwłoki Woltera i Rousseau pozostać w nim powinny. Obok tego, sprawozdawca wynurzył zadziwienie komissyi, iż sarkofagi, w których znajdują się trumny wspomnianych ludzi, w największem zostają opuszczeniu. Od 1791, w którym zostały, z roskazu zgromadzenia konstytucyjnego, urządzone, nie przedsięwzięto z nimi żadnych popraw; owszem, w 1821, przeniesiono je pod ciemne sklepienie, gdzie je wilgoć do reszty zepsuła.

18 b. m. w izbie deputowanych, obecni byli wszyscy nowi ministrowie i prezydent rady zabrał głos, dla oznajmienia izbie o podpisaniu kontraktu małżeństwa pomiędzy xięciem d'Orléans, a xiężniczką Heleną Mecklenburg-Schwerińską; przyczém, złożył izbie dwa nowe projekta. Pierwszy, stosownie do 20 art. ustawy z d. 2 Marca 1832, domaga się zwiększenia uposażenia xięcia d'Orléans. «Król Jmć, rzekł minister, nie chciał ażebyśmy miarę tego dodatku wskazali, i pragnie ażeby izba sama ją oznaczyła.» W drugim artykule tegoż projektu, na przypadek śmierci xięcia Orléans, zapewnia się na rzecz jego wdowy, stosownie kontraktu ślubnego, pensya 300,000 fr. — Drugim projektem, przełożone izbie prawo o uposażeniu xiążęcia de Némours zostaje cofnione, gdyż Król Jmć niechce jednocześnie domagać się zwiększenia pensyi xięcia d'Orléans i uposażenia xięcia de Nemours, który, sam nawet usilnie prosił ażeby projekt tyczący się jego interesu cofniono. Przy końcu mowy swojej, hrabia Molé oświadczył, iż nowe ministerstwo niezaprzestanie trzymać się tejże samej polityki, jakiej się od lat 7, s chwałą dla Francyi trzymano.

— Tegoż dnia prezydent rady ministrów oznajmił o małżeństwie xięcia d'Orléans i w izbie parów.

— Przełożony sądowi parów raport kommisyi śledczej w sprawie Meunier, zawiera w treści wypadki następujące: Kommisya śledcza starała się przedewszystkiem zebrać wszystkie szczegóły o dawném życiu Meunier od 1830 do 1836. Życie jego w tym sześcioletnim okresie przedstawia szereg besprawi i rozwiązłości, jakich się dopuszczał w szynkach i domach publicznych. W 1836 Meunier najął się na robotnika u wuja swojego siodlarza Lavaux. — Dalej raport opisuje obszernie wiadome już szczegóły dopełnionego zamachu, wykłada przyczyny i pobudki do tej zbrodni

*

i stara się wyświecić uczęstnictwo, jakie w niej miały inne osoby. Meunier zrazu zeznał iż zbrodniczy swój zamysł powziął jeszcze w 1830, i że od 10 roku życia zawsze rodzinę xiążąt d'Orleans nienawidził, gdyż często słyszał iż dóm ten był przyczyną wszystkich nieszczęść Francyi. Później wszakże oświadczył, iż zeznanie to, jakoby sześć lat zamysł swoj chował, uczynionem przezeń było jedynie dla uwolnienia od podejrzeń Lavaux i Lacaze. Następnie, zeznał, iż razem z Lavaux i Lacaze ciągnęli losy kto ma zbrodnię dopełnić, że los padł na niego samego; że Lavaux wielokrotnie przypominał mu konieczność dopełnienia zamiaru, radził mu wypróć znaki na bieliznie i wodził go często na plac gdzie się ćwiczą w strzelaniu s pistoletu Lavaux i Lacaze przeciwnie zapierają się wszelkiego uczęstnictwa i tylko pierwszy z nich zeznał, iż wodził Meunier na lekcye strzelania, ale jedynie dla rozrywki.

— S teatru wojny hiszpańskiej nie masz nic nowego.

— Piszą ze Strasburga, pod d. 15 b. m., iż powszechna uwaga zwróconą jest tam na uczynione w temże mieście, na początku Marca, odkrycie nowego sposobu wyrabiania cukru z buraków, za pomocą którego, we 12 godzin, z surowego materyału, otrzymuje się cukier biały, krystallizowany i do tego stopnia czysty, iż nie potrzebuje już powtórnego rafinowania. Nowy ten sposób jest tym korzystniejszy, że: 1) nie używa się w nim żadnego kwasu, ani żadnej innej chémicznej zasady: 2) że nie potrzebuje się w nim węgla zwierzęcego, gdyż wprost z buraków otrzymuje się już sok klarowny i bez żadnego koloru, a tém samém nie masz potrzeby niszczenia żadnego farbującego pierwiastku; 3) i że nakoniec oszczędza się w nim 25$^0_0$ materyału palnego, przy dotychczasowych sposobach zużywanego. Wynalazcą tego nowego sposobu jest P. Edward Stolle. Próby jego przedsięb rane były na wielką skalę, tak, iż niezostaje żadnej wątpliwości względem ich dokładności. Nadto, sposob P. Stolle łatwo zastosowanym być może do każdej istniejącej już fabryki, prócz tych, gdzie wprowadzona jest metoda suszenia buraków. Zapewniają, iż P. Stolle zamierza wkrótce odbyć podróż do Rossyi i Niemiec, dla sprzedania tam swojego odkrycia.

Munich 20 Kwietnia J. C. W. Wielki Xiążę Rossyjski Michał, przybył tu przeszłej nocy, s podróży swojej do Włoch.

Berlin 25 Kwietnia. J. K. W. xiążę Karol Pruski wrócił tu 22 b. m. s Petersburga.

(Journ. de S. Pt. Gaz. Pet. Psz. Półn.)

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

— Znany z wiarogodności pisarz, P. Türck, Radzca Rządowy Pruski, ogłosił ostatnimi czasi w gazetach krajowych co następuje. «We wsi Elxhola, blisko Bélitz, w okręgu Potsdamskim, żyje teraz wieśniak, nazwiskiem *Eülenbourg*, posiadający niezawodny, a jemu tylko wiadomy środek leczenia podagry. Wieśniak ten przed niejakim czasem skazany był na więzienie, za nieupoważnioną praktykę lekarską; lecz liczne przykłady zupełnego wyleczenia podagryków, których patentowani lekarze byli opuścili, dały powód Królowi Jmci do rozkazania, iżby Eülenburgowi nikt na przyszłość nie przeszkadzał. Ponieważ wieśniak ten leczy tylko w przeciągach czasu od nowiu do pełni xiężyca i raz tylko na miesiąc chorych swych odwiedza, przeto osoby, nie zamieszkałe w okolicach jego wsi, a chcące korzystać s kuracyi powinny się wybrać na mieszkanie do Potsdamu lub okolic, najmniej na sześć miesięcy.»

— Gazety francuskie ogłaszają ciekawą tablicę składu wszystkich ministerstw, które kolejno po sobie od rewolucyi 1830 następowały. Powtarzamy tę tablicę dla czytelników Tygodnika, tak s powodu samej interesowności obrazu tylokrotnych zmian francuskiego gabinetu, jak i ze względu na to, iż tablica ta służyć może za wskazówkę dla przypomnienia sobie składu jakiegokolwiek ministerstwa, w razie kiedy, w rosprawach parlamentowych, ministerstwa oznaczane są, jak się często zdarza, przez samą tylko datę postanowienia Królewskiego, którem było mianowanie; np. kiedy się wspomina o ministerstwach *11 Października*, *22 Lutego* i t. p. Dodamy jeszcze uwagę, iż s początku ministerstwa składane były w ogólności s członków tak nazwanej *lewej strony;* dalej s członków *środka*, nakoniec s członków teraźniejszej *prawej strony*, czyli dokrynerów. Zresztą, czytelnikom pilnie śledzącym wiadomości polityczne, charakter i opinije wszystkich prawie niżej wyliczonych osób zdawna są znajome.

Ministerstwa.	Nazwiska Ministrów.
10 Sierpnia 1830 (pierwsze po rewolucyi.)	
Sprawiedliwości	P. Dupont de l'Eure.
Spraw zagranicznych	Hrabia Molé.
Wojny	Marszałek Gérard.
Marynarki	Hr. Sebastiani.
Spraw Wewnętrznych	P. Guizot.
Oświecenia	Xżę de Broglie.
Skarbu	Baron Louis.
2 Listopada 1830.	
Sprawiedliwości	P. Dupont.
Spraw zagranicznych	Marsz. Maison.
Wojny	Marsz. Gérard.
Marynarki	Jenerał Sebastiani.
Spr. wewnętrznych	Hr. de Montalivet.

Oświecenia	P. Merilhou.
Skarbu	P. Lafitte. (prezydent)

17 Listopada 1830.

Sprawiedliwości	P. Dupont.
Spraw zagranicznych	Hrabia Sebastiani.
Wojny	Marsz. Soult.
Marynarki	— — — —
Spraw Wewnętrznych	Hr. d'Argout.
Oświecenia	P. Merilhou.
Skarbu	P. Lafitte. (prezyd.)

27 Grudnia 1830.

Sprawiedliwości	P. Merilhou.
Spraw zagranicznych	Hr. Sebastiani.
Wojny	Marsz. Soult.
Marynarki	— — — —
Spraw wewnętrznych	Hr. d'Argout.
Oświecenia	P. Barthe.
Skarbu	P. Lafitte. (prezyd.)

13 Marca 1831.

Sprawiedliwości	P. Barthe.
Spraw zagranicznych	Hr. Sebastiani.
Wojny	Marsz. Soult.
Marynarki	Hr. de Rigny.
Spraw wewnętrznych	P. Kazim. Périer. (prezyd.)
Handlu i prac publiczn.	Hr. d'Argout.
Oświecenia	Hr. de Montalivet.
Skarbu	Baron Louis.

Ostatnich dni Kwietnia 1832

Sprawiedliwości	P. Barthe.
Spraw zagranicznych	Hr. Sebastiani.
Wojny	Marsz. Soult.
Marynarki	Hr. de Rigny.
Spraw wewnętrznych	Hr. de Montalivet.
Handlu i prac publicz.	Hr. d'Argout.
Oświecenia	P. Girod (de l'Ain.)
Skarbu	Baron Louis.
	Kazim. Périer, (prezydent, bez szczególnego wydziału.)

11 Października 1832.

Sprawiedliwości	P. Barthe.
Spraw zagranicznych	Xiążę de Broglie.
Wojny	Marsz. Soult.
Marynarki	Hr. de Rigny.
Spraw wewnętrznych	P. Thiers.
Handlu i prac publ.	Hr. d'Argout.
Oświecenia	P. Guizot.
Skarbu	P. Humann.
	(Prezydentem był P. Kazim. Périer, po jego zaś śmierci marsz. Soult.)

4 Kwietnia 1834.

Sprawiedliwości	P. Persil.
Spraw zagranicznych	Hr. de Rigny.
Wojny	Marszał. Soult, (prezyd.)
Marynarki	Admir. Roussin, poźniej zaś P. Jacob.
Spraw wewnętrznych	P. Thiers.
Handlu i prac publicz.	P. Duchâtel.
Oświecenia	P. Guizot.
Skarbu	P. Humann.

18 Lipca 1834.

Wojny	Marsz. Gérard, (prezyd.)

reszta ciż sami.

10 Listopada 1834.

Sprawiedliwości	P. Persil.
Spraw zagranicznych	P. Bresson.
Wojny	Jenerał Bérnard.
Marynarki	P. Karol Dupin.
Spraw wewnętrznych	Xiążę de Bassano, (prezyd.)
Handlu i prac publiczn.	P. Teste.
Oświecenia	— — — (spraw. obow.)
Skarbu	P. Passy.

12 i 18 Listopada 1834.

Sprawiedliwości	P. Persil.
Spraw zagranicznych	Hr. de Rigny.
Wojny	Marsz. Mortier, (prezyd.)
Marynarki	Admir. Dupérré.
Spraw wewnętrznych	P. Thiers.
Handlu i prac publiczn.	P. Duchâtel.
Oświecenia	P. Guizot.
Handlu	P. Humann.

12 Marca 1835.

Spraw zagranicznych	Xiążę de Broglie, (prezyd.)
Wojny	Marsz. Maison, (30 Kwietnia.)

reszta ciż sami.

22 Lutego 1836.

Sprawiedliwości	P. Sauzet.
Spraw zagranicznych	P. Thiers, (prezyd.)
Wojny	Marsz. Maison.
Marynarki	Adm. Dupérré.
Spraw wewnętrznych	Hr. de Montalivet.
Handlu i prac publiczn.	P. Passy.
Oświecenia	P. Pelet.
Skarbu	Hr. d'Argout.

6 Września 1836.

Sprawiedliwości	P. Persil.
Spraw zagranicznych	Hr. Molé, (prezyd.)
Wojny	Jener. Bernard.
Marynarki	Admir. Rosamel.
Spraw wewnętrznych	P. Gasparin.
Handlu i prac publiczn.	P. Martin, (du Nord.)
Oświecenia	P. Guizot.
Skarbu	P. Duchâtel.

Tak, w ciągu lat sześciu i kilku miesięcy ministerstwo zmieniło się 15 razy. Najdłuższy period urzędowania jednego i tegoż samego gabinetu był około 1½ roku, najkrótszy 7 dni. W ciągu tego sześciuletniego okresu 36 osób wchodziło naprzemian w urzędowanie, czterej zaś (xżę de Bassano, i PP. Karol Dupin, Bresson i Teste) urzędowali tylko jeden tydzień.

KURS WEXLOWY I PIENIĘZNY.

Petersburg $\frac{\text{22 Kwietnia.}}{\text{4 Maja.}}$

Na Londyn	na 3 m.	10½	pens.
— Amsterdam	— 3 —	52¾	cens.
— Hamburg	— 3 —	$9\frac{9}{61}$	szyl.
— Paryż	— 3 —	110¾	cent.
Rubel złoty	— 3 rub.	65¼	kop.
— srebrny	— 3 —	55	

Paryż 21 Kwietnia. 5 procent. 107; 3 proc. 79. 20; renty Hiszp. 25¼.

Rozmaitości.

Nowy wynalazek w gospodarstwie.

(Przez Heffelsa.)

«Przed kilku laty uczyniłem odkrycie, które, jeżeli odpowie moim dalszym doświadczeniom, wywrze przeważny wpływ na wszystkie gałęzie gospodarstwa wiejskiego; szczególniej będzie dobroczynnym darem dla okolic, nie mających łąk.

Odkryłem bowiem, że pszenica i żyto zimowe dwuletnią są rośliną; to jest, że ziarno pszenne i żytnie przez dwa lata w ziemi zachowuje siłę rozradzania się, i owoc wydaje. Wyjaśnienia zjawiska tego szukałem we wszystkich znanych mi dziełach agronomicznych; nigdzie jednak przedmiotu tego nie dotknięto. Wnosiłem przeto z natury rzeczy, że ziarna nasienne, spoczywając przez dwa lata w łonie ziemi, tworzą mocniejszą siatkę korzeni; dla czego też siew bardziej się krzewiąc, wydaje grubszą nać, większe kłosy i ziarna. Przyrodzenie wszelkich roślin mówiło za tem że chcąc w drugim roku mieć zboże silniejsze, nie trzeba w pierwszem dozwolić, aby wyrosło w kolanka i wydało ziarna; ale należy je raczej, zanim kłos wypuści, na siano skosić.

Na tej zasadzie uczyniłem następujące doświadczenie:

Podzieliłem przestrzeń jednego morga z pola, przeznaczonego na ugor letni, na 4 równe części, i, na wiosnę, około końca Kwietnia, obsiałem pierwszą część pszenicą ozimą; drugą zaś mieszaniną, złożoną z zimowej pszenicy i jęczmienia; trzecią żytem ozimem; czwartą nareszcie żytem ozimem i owsem. Wszystkie siewy pięknie rosły, równo i bujnie zeszły. Skoro jednak doszły wysokości aż do kolankowania, (aż do wydania członków), kazałem przestrzeń tę kosić; trawa ztąd pozyskana, dawała wyborną paszę dla mlekodajnego bydła. Po upływie dwóch miesięcy można było raz jeszcze przestrzeń tę kosić i trawy użyć na paszę zieloną; poczem owce na tak skoszonej przestrzeni znajdowały dla siebie niezły jeszcze karm. Ciekawy, co się w następnej wiosnie stanie, postrzegłem, że mnie pomysły moje nie omyliły; bo pszenica i żyto rosły bujnie, owies zaś i jęczmień zupełnie znikły. Ozimina ta rosła szybko, a mocne kolanka wielkie kłosy i ziarna, były owocem żniwa.

W następnej wiosnie przedsięwziąłem drugie doświadczenie z pszenicą ozimą i żytem, wziętemi z innych okolic. Obróciłem je w pierwszym roku na siano, a w drugim żniwo zupełnie odpowiedziało oczekiwaniom. Niewypowiedzianą korzyść zwiastuje sprawdzenie tego odkrycia; przez to bowiem nietylko oszczędzimy sobie roboty w polu, dostarczymy paszy bydłu w chwili, gdzie zwykle ani trawy, ani innej zielonej nie ma paszy; ale okolicom nie mającym łąk, najdzielniej przyjdziemy w pomoc. Jedynem jest mojem życzeniem, aby gospodarze raczyli baczną uwagę zwrócić na dotknięte odkrycie i z swej strony doświadczyli, o ile się moje pomysły stwierdzą.» *(Gaz. Por.)*

Печатать позволяется. С.-Петербургъ. 22-го Апрѣля 1837. *Цензоръ П. Гаевскій.*

W DRUKARNI WOJENNEJ.